

Fusió de caixes: riscos i oportunitats

- S'ha d'apostar per unes entitats més sòlides i amb costos més ajustats, però sense oblidar el treballador

JOAN CARLES GALLEGO, Secretari general de CCOO de Catalunya.

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 20.10.09

La fusió de caixes és possiblement una necessitat i pot ser una oportunitat, però també té els seus perills. És una necessitat en la mesura que es requereix d'una dimensió més gran de les entitats per assolir el grau de solvència que els permeti afrontar l'accés al crèdit als mercats internacionals, per tal de continuar exercint el seu negoci, atraure i prestar diners. L'augment del nivell de morositat, la pèrdua d'ingressos per la baixada dels tipus d'interès dels préstecs i la caiguda de dipòsits generada per la disminució de la riquesa relativa de gran part de la seva clientela són elements propis del paisatge dels propers mesos, de manera que una dimensió més gran de les entitats resultants pot ajudar a dotar-les de més capacitat de resposta. Sens dubte, el procés servirà per conferir més solvència a les entitats resultants.

És AIXÍ MATEIX una oportunitat en la mesura en què la dualitat del nostre sistema financer, que pivota sobre dues modalitats diferenciades d'entitats, la banca privada i les caixes d'estalvis, en pot sortir reforçada amb unes entitats com les caixes més potents per atendre les seves funcions socials pròpies, evitar l'exclusió financera de determinats sectors que la gran banca privada no atén i contribuir al desenvolupament social del territori mitjançant l'obra social i la mateixa activitat financera.

Però també té els seus perills, i n'apuntarem dos de principals: el primer és voler utilitzar aquest procés per posar fi a aquesta dualitat del sistema financer, facilitant-hi l'entrada de capital dels bancs privats a través de les quotes participatives amb drets polítics. Això significaria canviar la naturalesa jurídica de les caixes, subvertint així les seves finalitats i, com a conseqüència, augmentant el mercat potencial de la gran banca.

L'altre perill és la pèrdua d'un model d'atenció de qualitat, de proximitat a les persones i al territori, que requereix el talent i l'experiència acumulada dels treballadors i treballadores de les entitats, des dels serveis centrals fins al personal de les oficines. Això faria perdre la vivesa i proximitat de les entitats amb els seus clients i el coneixement de l'entorn on actuen i ens acostaria més a un model bancari que contraposa la venda del producte a donar resposta a les necessitats de les persones.

És per tot això que des de CCOO entomem aquests processos, conscients de la seva necessitat i de les oportunitats que s'obren, però conjurant els perills que s'apunten. Ja hem fet arribar a les entitats les nostres propostes i els nostres raonaments. Partim de la premissa que el resultat ha de ser unes caixes més fortes i sòlides, amb estructures de costos més ajustades. Però no és en el factor treball on hem de posar les estisores; ans al contrari, cal aprofitar l'experiència i talent acumulat per introduir aquelles innovacions en processos i en organització que millorin la capacitat operativa de les entitats i la relació financera amb els seus clients –empreses, especialment les petites, i famílies–. Per això insistim que cal situar clarament en la negociació de l'acord laboral l'homologació de condicions de treball i el reforçament de l'estabilitat com a elements

que han de facilitar la formació i qualificació i la promoció professional. Tenim experiència d'altres processos de fusió que, amb ajustos no traumàtics –mitjançant alternatives viables, suportables econòmicament i sense externalitzar costos a la societat–, han permès el reforçament de les entitats i la creació de nova ocupació a mig termini.

D'altra banda, cal que els processos de fusió es tanquin de manera positiva en relació amb el pes dels representants dels treballadors en la composició dels nous consells d'administració. L'experiència ens ha demostrat que les entitats més solvents són precisament les que s'han situat en els índexs més alts de representació que la llei permet i això ha afavorit la mateixa eficiència del funcionament dels òrgans de govern. Al disposar del valor afegit que comporta la presència d'uns representants de la plantilla que coneixen la realitat quotidiana i l'evolució del mercat en què actua l'entitat, dota de més transparència el funcionament dels consells, evitant així algunes pràctiques d'opacitat que determinades entitats privades han desenvolupat en el temps i que tants problemes econòmics i morals estan generant actualment.

És per això que entenem que cal que les noves entitats tinguin una presència clara de la representació dels treballadors i les treballadores, per fiscalitzar i fer més eficients i transparents els òrgans de govern. Finalment, seria bo també aprofitar els processos de fusió per augmentar la transparència i el control dels salaris variables i bons que cobren els directius de les noves entitats. Segur que amb això es transmetria un missatge a la ciutadania de més eficiència i racionalitat en la utilització dels recursos.